

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8
The 8th STOU National Research Conference

สาเหตุสำคัญของการเปลี่ยนแปลงแนวทางการเมืองจากระดับชาติสู่ระดับท้องถิ่น

ของนายนิพนธ์ บุญญามณี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

Major Cause of Change in Political Guideline from National Level into Local Level of

Mr. Nipon Boonyamane, Chief Executive of Songkhla Provincial Administration Organization

ชนพัฒน์ สุนทรกิจจาภรณ์¹(chanaphat suntonkitjaporn) ปธาน สุวรรณมงคล²(pathan suvanamongkol)

วรวัลลัญช์ โรจนพล³(wornwaluncha rojanapol)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สาเหตุสำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงแนวทางการเมืองจากระดับชาติสู่การเมืองระดับท้องถิ่นของนายนิพนธ์ บุญญามณี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา (2) ปัญหาอุปสรรคของนายนิพนธ์ บุญญามณี กับการเข้าสู่ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยมีประชากรกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ได้แก่ นายนิพนธ์ บุญญามณี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา คณะกรรมการบริหาร/ที่ปรึกษาพรรคประชาธิปัตย์ กรรมการบริหารสาขาพรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดสงขลา สมาชิกสภาจังหวัดสงขลา อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กลุ่มหัวหน้าคะแนนและประชาชนผู้ให้การสนับสนุน นายนิพนธ์ บุญญามณี รวมทั้งสิ้น 14 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนาและวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า (1) สาเหตุสำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงแนวทางการเมืองจากระดับชาติสู่การเมืองระดับท้องถิ่นของนายนิพนธ์ บุญญามณี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ได้แก่ (1.1) ปัจจัยภายนอก ได้แก่ (ก) พรรคประชาธิปัตย์มีนโยบายสนับสนุนและให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจ (ข) การทำงานในระดับท้องถิ่นจะทำให้ได้มีโอกาสแสดงผลงานความใกล้ชิดกับประชาชนย่อมมีมากกว่าการเมืองระดับชาติ (ค) การปฏิบัติหน้าที่ของ ส.ส.ไม่สามารถใช้งบประมาณในการพัฒนาจังหวัดได้ (1.2) ปัจจัยภายใน ได้แก่ (ก) คุณสมบัติส่วนตัวของนายนิพนธ์ บุญญามณี ที่มีฐานเสียงอยู่ในพื้นที่ (ข) ความรู้ความสามารถ ความเชื่อมั่นในการกระจายอำนาจและกลไกกระบวนการการบริหารส่วนท้องถิ่น (ค) ภูมิหลังของผู้สมัครมีผลต่อการประสบความสำเร็จในการก้าวเข้าสู่ตำแหน่งต้องการทำงานเพื่อส่วนรวม (2) ปัญหาอุปสรรคของนายนิพนธ์ บุญญามณี กับการเข้าสู่ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา (2.1) ประชาชนผู้ใช้สิทธิส่วนหนึ่งไม่ชอบพรรคการเมืองที่นายนิพนธ์ บุญญามณีสังกัด (2.2) คู่แข่งในการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นคนที่พรรคประชาธิปัตย์เคยให้การสนับสนุนมาก่อน (2.3) หัวหน้าคะแนนและฐานเสียงของกลุ่มคู่แข่งส่วนหนึ่งเป็นกลุ่มเดียวกันจึงต้องใช้กลยุทธ์ในการหาเสียงมากขึ้น

คำสำคัญ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา การเปลี่ยนแปลง การเมืองระดับชาติ ระดับท้องถิ่น นายนิพนธ์ บุญญามณี

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการเมืองการปกครองท้องถิ่น สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

khunchay1981@hotmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช pstou13@gmail.com

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช wornwaluncha.roj@stou.ac.th

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

Abstract

The objective of this research is to study (1) the major causes affecting change of Mr. Nipon Boonyamanee in political guideline from national level into local level politics, the Chief Executive of Songkhla Provincial Administration Organization, and (2) obstacles of Mr. Nipon Boonyamanee and entry into the position of Chief Executive of Songkhla Provincial Administration Organization. This research is qualitative research applying the methods of documentary study and in-depth interview. The purposive sampling sample populations included Mr. Nipon Boonyamaee, the Chief Executive of Songkhla Provincial Administration Organization, and the Executive Committee/Consultant of Democrat Party, Member of Executive Committee of Democrat Party for Songkhla Provincial Branch, County Council Member of Songkhla Province, the Ex-Member of the House of Representative of Songkhla Province, the group of election campaigners and the supporters of Mr. Nipon Boonyamanee, in total of 14 persons. The data was analyzed by descriptive analysis and content analysis. The finding of research results indicated that: (1) the major causes affecting the change of Mr. Nipon Boonyamanee in political guideline from national level into local level politics, the Chief Executive of Songkhla Provincial Administration Organization included the following: **(1.1) external factors** such as (a) the policy of Democrat Party in supporting and emphasizing on decentralization, (b) the opportunity in showing achievements and people intimacy according to local level working has been more than national level politics, (c) the inability to use provincial development budget in performing the duty of the member of the House of Representatives, **(1.2) internal factors** such as (a) the personal qualification of Mr. Nipon Boonyamanee with bastion in the area, (b) the knowledge and competency, and confidence on decentralization and mechanism of local administration process, (c) the impact of the candidate's background on success in stepping toward the position and requirement for public working, (2) obstacles of Mr. Nipon Boonyamanee and entry into the position of Chief Executive of Songkhla Provincial Administration Organization., included the following: (2.1) Some eligible voters are dislike the political party that Mr. Nipon Boonyamanee belongs to. (2.2) the erection competitor used to support by Democrats. (2.3) the rival's canvasser and bastion are the same group of people, so the more concern in strategic campaign are needed.

Keywords: Chief Executive of Songkhla Provincial Administration Organization, Change, National level politics, Local level, Mr. Nipon Boonyamanee

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

บทนำ

การพัฒนาประเทศที่ผ่านมา มีลักษณะการบริหารแบบรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง เพื่อความมั่นคงและความสะดวกในการบริหารงาน และด้วยเงื่อนไขและข้อจำกัดอันเนื่องมาจากกระบวนโครงสร้าง ระบบงบประมาณ บุคลากรและศักยภาพในการดำเนินงานของการบริหารแบบรวมศูนย์ ทำให้การดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาล ไม่อาจตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของประชาชนในด้านการบริการ และการอำนวยความสะดวกได้ ดังนั้นจึงเกิดแนวความคิดในเรื่องการกระจายอำนาจการบริหารการปกครอง ให้ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของรัฐบาล และเพื่อให้การดำเนินการให้บริการและอำนวยความสะดวกต่างๆ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง (วุฒิสารตน์ไชย, 2558) การปกครองส่วนท้องถิ่นนับว่าเป็นยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญในการบริหารจัดการประเทศในปัจจุบัน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น ในหมวดที่ 9 จนกระทั่งถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ที่ได้บัญญัติไว้ในหมวด 13 การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น นับว่ามีความสำคัญกับประชาชน เพราะเป็นการกระจายอำนาจให้ประชาชน ในท้องถิ่นต่างๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองได้มากขึ้น เพิ่มช่องทางในการบริหารและสร้างนักรการเมืองระดับท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การปกครองระดับชาติต่อไป นักรการเมืองนับว่ามีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นกลไกหรือตัวเชื่อมประสานระหว่างประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ โดยนักรการเมืองเป็นผู้ที่รับนโยบายหรือความต้องการจากประชาชนไปยังภาครัฐ เพื่อให้ภาครัฐดำเนินงานและตอบสนองความต้องการของประชาชน นักรการเมืองของไทยตามทัศนะผู้วิจัยแบ่งได้สองประเภท คือ นักรการเมืองระดับชาติและนักรการเมืองระดับท้องถิ่น ซึ่งมีความแตกต่างกันในเรื่องของบทบาทหน้าที่ ผลตอบแทนที่ได้รับและชื่อเสียงทางสังคม โดยนักรการเมืองระดับชาติย่อมที่จะมีอำนาจหรือบารมีมากกว่านักรการเมืองระดับท้องถิ่น แต่จากประสบการณ์ของผู้วิจัยพบว่า หลังจากที่มีการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้นทำให้นักรการเมืองระดับชาติทั้งในสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ได้ลาออกเพื่อมาลงสมัครเลือกตั้งเป็นนักรการเมืองในระดับท้องถิ่นมากขึ้น โดยเฉพาะการลงสมัครเลือกตั้งในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้วิจัยอยากทราบถึงสาเหตุสำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแนวทางการเมืองจากระดับชาติสู่การเมืองระดับท้องถิ่นของนักรการเมืองกลุ่มดังกล่าว โดยผู้วิจัยได้เลือกนายนิพนธ์ บุญญามณีเป็นผู้ที่มีภูมิหลังทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกันทั้งในการเมืองระดับชาติและการเมืองระดับท้องถิ่น นั่นคือ ท่านเคยเป็นสมาชิกสภาจังหวัดซึ่งถือเป็นนักรการเมืองท้องถิ่นก่อนจะเข้าสู่การเมืองระดับชาติและดำรงตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับการเมืองในระดับชาติอย่างตำแหน่งรองเลขาธิการพรรคการเมือง รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาและเลขานุการพรรคการเมือง แต่กลับย้อนกลับมาลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอีกครั้ง จุดนี้จึงเป็นประเด็นที่ควรค่าแก่การศึกษาในครั้งนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสาเหตุสำคัญของการเปลี่ยนแนวทางการเมืองจากระดับชาติสู่ระดับท้องถิ่น ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคของนายนิพนธ์ บุญญามณี กับการเข้าสู่ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8
The 8th STOU National Research Conference

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเจาะลึกถึงสาเหตุสำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแนวทางการเมืองจากระดับชาติสู่การเมืองระดับท้องถิ่น ของนายนิพนธ์ บุญญามณี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

2. ขอบเขตประชากร (ใช้ชื่อสมมติ) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นายนิพนธ์ บุญญามณี ,กรรมการสาขาพรรคประชาธิปัตย์จังหวัดสงขลา, กลุ่มหัวคะแนนและนักการเมืองท้องถิ่น, สมาชิกสภาจังหวัดสงขลา, แกนนำพรรคประชาธิปัตย์, และกลุ่มประชาชนผู้ให้การสนับสนุน

3. ขอบเขตเวลา

ตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 10 เมษายน 2560

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ระเบียบวิธีวิจัย

1. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง**สำหรับประชากรในการวิจัย คือ นักการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงแนวทางการเมืองจากการเมืองระดับชาติสู่การเมืองระดับท้องถิ่น และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงแนวทางของนักการเมือง ส่วนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งออกเป็น 6 กลุ่มด้วยกันจำนวน 14 คน ได้แก่ (1) นายนิพนธ์ บุญญามณี (2) กรรมการสาขาพรรคประชาธิปัตย์จังหวัดสงขลาจำนวน 2 คน กลุ่มหัวคะแนนและนักการเมืองท้องถิ่นจำนวน 2 คน สมาชิกสภาจังหวัดสงขลาจำนวน 2 คน แกนนำพรรคประชาธิปัตย์จำนวน 2 คน และกลุ่มประชาชนผู้ให้การสนับสนุนนายนิพนธ์ บุญญามณี จำนวน 5 คน

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** ในการวิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ด้วยการสัมภาษณ์รายบุคคล โดยมีแบบสัมภาษณ์ประกอบและเป็นคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบได้ตอบคำถามพร้อมทั้งแสดงเหตุผลและความคิดเห็นไปด้วย พร้อมทั้งมีการบันทึกภาพและการบันทึกเสียงทุกครั้ง และศึกษาข้อมูลจากเอกสาร วิชาการ หนังสือ บทความ อินเทอร์เน็ต งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

3. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** สามารถจำแนกประเภทของข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ (Interview) นักการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงแนวทางการเมืองจากการเมืองระดับชาติสู่การเมืองระดับท้องถิ่น และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงแนวทางของนักการเมืองและกลุ่มตัวอย่าง ส่วนข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสาร (Documentary Study) ซึ่งได้ทำการค้นคว้าจากเอกสารวิชาการ หนังสือ บทความ อินเทอร์เน็ต งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

4. **ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล** สำหรับการเก็บข้อมูลจากเอกสาร เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่างๆ และค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ส่วนการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยติดต่อประสานไปยังผู้ให้ข้อมูลเพื่อชี้แจงรายละเอียดและขออนุญาตวันสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์โดยตรงโดยจะมีการสัมภาษณ์ตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2560

ผลการวิจัย

สาเหตุสำคัญของการเปลี่ยนแนวทางการเมืองจากระดับชาติสู่ระดับท้องถิ่น ของนายนิพนธ์ บุญญามณี นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาสามารถจำแนกออกได้เป็นปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ดังนี้

1. ปัจจัยภายนอก

1.1 **นโยบายพรรค** จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญพบว่าพรรคการเมืองต้นสังกัดของนายนิพนธ์ บุญญามณี คือ พรรคประชาธิปัตย์สนับสนุนความสำคัญของการบริหารส่วนท้องถิ่นขึ้นในทุกพื้นที่ สนับสนุนให้มีการกระจายอำนาจ ซึ่งจะทำให้พรรคประชาธิปัตย์ประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งการทำงานในระดับท้องถิ่นจะทำให้ได้มีโอกาสแสดงผลงานด้านการบริหารมากขึ้น และความใกล้ชิดของท้องถิ่นกับประชาชนย่อมมีมากกว่าส่วนกลาง ประกอบกับการสนับสนุนของผู้บริหารพรรคประชาธิปัตย์ให้นายนิพนธ์ บุญญามณี เปลี่ยนแนวทางการทำงานการเมืองจากการเมืองระดับชาติสู่การทำงานการเมืองระดับท้องถิ่น เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายพรรคประชาธิปัตย์ นั่นเอง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

1.2 ผู้ให้การสนับสนุน ประกอบด้วยกลุ่มการเมืองมีผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาโดยเฉพาะกลุ่มการเมืองในสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ที่มีความสนิทสนมกับนายนิพนธ์ บุญญามณี มาก่อนแล้ว เพราะกลุ่มการเมืองที่เติบโตมาจากฐานเสียงดั้งเดิมที่ฝังตัวอยู่ในสังคมคนสงขลาอายุยาวนานและ ยังมีเครือข่ายความร่วมมือต่าง ๆ ที่คอยช่วยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเพราะการเป็นเครือข่ายชุมชนจึงมีการเกี่ยวข้องกับผู้กลุ่มคนจำนวนมากเหมาะแก่การที่จะเข้าถึงเป้าหมายของผู้สมัครรับเลือกตั้งในทุกรูปแบบการปกครองโดยเฉพาะการปกครองส่วนท้องถิ่น

1.3 สภาพการเมืองระดับประเทศและระดับท้องถิ่น เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยการเมืองในระดับชาติ พบว่า นักการเมืองที่ได้รับการเลือกตั้งใน จังหวัดสงขลาส่วนใหญ่เป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ในการเลือกตั้งทุกครั้งประกอบกับ นายนิพนธ์ บุญญามณีอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ยอมลาออกจากตำแหน่งมาลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วน จังหวัดสงขลาซึ่งเป็นการเมืองระดับท้องถิ่น โดยให้เหตุผลว่ามาตามนโยบายของพรรค ประชาธิปัตย์ที่ต้องการกระจายอำนาจ และทำให้ท้องถิ่นเข้มแข็งเพื่อประเทศไทยเข้มแข็ง ความหวังของนายนิพนธ์ บุญญามณี จึงอยู่ที่กระแสของความเป็นประชาธิปัตย์ของภาคใต้ ขณะเดียวเมื่อพิจารณาจากการเมืองในระดับท้องถิ่น พบว่า ความไว้วางใจจากประชาชนในเขตเลือกตั้งนักการเมืองระดับท้องถิ่นเริ่มจากการเลือกเทศบาลนครหาดใหญ่ นั่น คือ ดร.ไพโรจน์ พัฒโน อดีตสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรพรรคประชาธิปัตย์หลายสมัยซึ่งเป็นการเมืองระดับท้องถิ่นที่ยึดเอาพื้นที่หาเสียง คือ จังหวัดสงขลา เป็นพื้นที่ฐานคะแนนเสียงคือไม่เน้นนโยบาย แต่เน้นความเป็นพรรคประชาธิปัตย์ที่อาศัยการสนับสนุนของฐานเสียงของพรรคประชาธิปัตย์และเอาผู้ใหญ่ในพรรคมาช่วยสนับสนุน

1.4 การบริหารงบประมาณ ปัจจัยที่ทำให้ นักการเมืองระดับประเทศหันมาเล่นการเมืองท้องถิ่น มาจาก องค์การส่วนท้องถิ่นหลายองค์การ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา มีความเข้มแข็ง ที่สำคัญงบประมาณที่ได้รับจัดสรรส่วนกลางหรือระดับประเทศมายังองค์กรท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ถ้ามองในแง่หนึ่งถือว่าเป็นแนวโน้มที่ดีเพราะว่าระบบ ส.ส.บัญชีรายชื่อของไทย ไม่ค่อยประสบความสำเร็จ เนื่องจากมีบทบาทในกระทรวงต่างๆ มันสะท้อนในแง่หนึ่งว่า ส.ส.ที่ไม่ได้อยู่ฝ่ายรัฐบาล หรือถ้าเป็นฝ่ายค้านแต่ไม่มีบทบาทในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล โอกาสที่จะมีบทบาทนั้น แทบจะเป็นศูนย์สำหรับคนที่เล่นการเมืองในระยะยาวนั้นจึงไม่ใช่ทางเลือกที่ดีนักและที่เห็น ชัดเจนคือการเมืองท้องถิ่นนั้นทำให้ นักการเมืองที่ไปทำงานการเมืองในระดับดังกล่าวมีอำนาจในการต่อรองในมือมากขึ้น ดีกว่าเป็น ส.ส.บัญชีรายชื่อที่แทบจะไม่มีอำนาจบทบาทในการต่อรองอะไรเลย โดยเฉพาะการได้งบประมาณในการบริหารเอง ทำให้สามารถสร้างผลงานได้มากขึ้น

2. ปัจจัยภายใน

2.1 คุณสมบัติส่วนตัว คุณสมบัติของผู้สมัครที่เป็นตัวแทนพรรคการเมืองในการลงสมัครเลือกตั้งนักการเมืองระดับท้องถิ่นเพื่อเป็นฐานเสียงพรรคประกอบด้วย ผู้สมัครหรือนักการเมืองมีความรู้ความสามารถพอตัว มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเชื่อมั่นในหลักการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและกลไกกระบวนการการบริหารส่วนท้องถิ่นที่ดีพอ มีความเข้าใจพื้นที่ เข้าใจงานเข้าใจประชาชน สมาชิกพรรคให้การยอมรับ ประชาชนให้การยอมรับ ต้องพบเจอได้สะดวก เป็นกันเองกับชาวบ้านและทีมงาน อ่อนน้อมถ่อมตนรับฟังและแก้ปัญหาแก่ชาวบ้านได้ทันที่ รับใช้ประชาชนอยู่ใกล้ชิดพื้นที่ร่วมกับประชาชนในพื้นที่พัฒนาท้องถิ่น

2.2 ชื่อเสียงเกียรติยศ ผู้สมัครรับเลือกตั้งมีชื่อเสียงเกียรติยศ โดยก่อนตัดสินใจก้าวเข้าสู่เวทีการเมืองระดับประเทศในฐานะ ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์อย่างไรก็ตามสมัยที่ทำงานที่ในฐานะนักการเมืองท้องถิ่นนั้นทำงานด้วยความ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8 The 8th STOU National Research Conference

รักและความชอบส่วนตัวและเป็นคนที่มีเชื่อมั่นในแนวทางกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นมาโดยตลอดเพราะหากทำให้ท้องถิ่นเข้มแข็งได้แล้วประเทศก็จะเข้มแข็งตามไปด้วยดังนั้นเมื่อวันนี้มีโอกาสกลับไปทำงานท้องถิ่นจึงขอโอกาสพรรคและพรรคประชาธิปัตย์ที่มีมติให้การสนับสนุนการเน้นลงไปทำงานการเมืองท้องถิ่นมากขึ้นถือเป็นแนวทางการปฏิรูปพรรคประชาธิปัตย์หรือไม่เรื่องการกระจายอำนาจเป็นอุดมการณ์ของพรรคประชาธิปัตย์มายาวนานและในขณะนี้ท้องถิ่นก็โตขึ้นทุกวัน

2.3 ความคาดหวังในชีวิต

ผู้สมัครต้องการตอบแทนบุญคุณแผ่นดินเกิด อยากช่วยเหลือพี่น้องประชาชนสงขลาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าเดิมประกอบกับมุ่งมั่นในการสร้างบรรทัดฐานที่ดีจากการกระจายอำนาจ จะทำให้การกระจายอำนาจเป็นแนวทางที่ถูกต้องในการพัฒนาประเทศ ลดช่องว่างระหว่างเมืองกับชนบท ต้องการลดความเหลื่อมล้ำระหว่างคนกลุ่มต่างๆ ในสังคมและสนับสนุนการกระจายอำนาจ

สำหรับปัญหาอุปสรรคของนายนิพนธ์ บุญญามณี กับการเข้าสู่ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พบว่าผู้สมัครได้รับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาให้ความสำคัญกับระบบพรรคการเมืองมากกว่าที่จะมองฐานของประชาชนซึ่งในการสมัครได้รับการเลือกตั้งครั้งต่อไปหากไม่ปรับวิธีการคือการยึดประชาชนในพื้นที่การเข้าใจเข้าถึงประชาชนอาจส่งผลต่อการเลือกตั้งก็ได้ นอกจากนี้ยังรวมถึงความขัดแย้งเรื่องการลงสมัครในนามพรรคความเหมาะสมของคนที่จะลงสมัครในนามพรรค นอกจากนี้ ปัญหาและอุปสรรคอื่นๆ มีดังนี้

ปัญหาอุปสรรคที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้สมัครได้รับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาให้ความสำคัญกับระบบพรรคการเมืองมากกว่าที่จะมองฐานของประชาชนซึ่งผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งส่วนหนึ่งชอบคนแต่ไม่ชอบพรรค ส่วนหนึ่งชอบพรรคแต่ไม่ชอบคน ในการสมัครได้รับการเลือกตั้งครั้งต่อไปหากไม่ปรับวิธีการคือการยึดประชาชนในพื้นที่การเข้าใจเข้าถึงประชาชนอาจส่งผลต่อการเลือกตั้งก็ได้ นอกจากนี้ยังรวมถึงความขัดแย้งเรื่องการลงสมัครในนามพรรคความเหมาะสมของคนที่จะลงสมัครในนามพรรค นอกจากนี้ ปัญหาและอุปสรรค ดังนี้

(1) ปัญหาจากปัจจัยภายใน ได้แก่ปัญหาด้านเงินทุน ซึ่งเกิดจากการใช้งบประมาณในการรณรงค์หาเสียงก่อนเลือกตั้งและใช้จ่ายในการดำเนินงาน ซึ่งจังหวัดสงขลาเป็นพื้นที่ใหญ่มีหลายอำเภอ จึงต้องใช้กำลังคน งบประมาณ ในการจัดทำป้ายการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ มาก

(2) ปัญหาจากปัจจัยด้านภายนอก ได้แก่การรวบรวมทีมเพื่อสนับสนุนการรณรงค์หาเสียงและการทำงาน เพราะกลุ่มหัวคะแนนหรือฐานเสียงส่วนใหญ่จะเป็นพรรคพวกเพื่อนฝูงของผู้สมัครทั้ง 2 ฝ่ายบางกลุ่มบางคนอาจจะไม่ชัดเจนนักที่จะประกาศตัวสนับสนุนอย่างเป็นทางการเพราะผู้สมัครทั้ง 2 คนเป็นผู้ที่พรรคประชาธิปัตย์ให้การสนับสนุนมาก่อน

อภิปรายผลการวิจัย

สาเหตุสำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแนวทางการเมืองจากระดับชาติสู่การเมืองระดับท้องถิ่น ของนายนิพนธ์ บุญญามณี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาจากผลการศึกษาที่พบว่าปัจจัยภายนอก ได้แก่พรรคการเมืองต้นสังกัดของนายนิพนธ์ บุญญามณีคือ พรรคประชาธิปัตย์สนับสนุนความสำคัญของการบริหารส่วนท้องถิ่นขึ้นในทุกพื้นที่ สนับสนุนให้มีการกระจายอำนาจ ซึ่งจะทำให้พรรคประชาธิปัตย์ประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งการทำงานในระดับท้องถิ่นจะทำให้ได้มีโอกาสแสดงผลงานด้านการบริหารมากขึ้นนั้น และความใกล้ชิดของท้องถิ่นกับประชาชนย่อมมีมากกว่าส่วนกลาง ประกอบกับการ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

สนับสนุนของผู้บริหารพรรคประชาธิปัตย์ให้นายนิพนธ์ บุญญามณีเปลี่ยนแนวทางการทำงานการเมืองจากการเมืองระดับชาติสู่การทำงานการเมืองระดับท้องถิ่น เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายพรรคประชาธิปัตย์ นั่นเองนอกจากนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่ไม่สามารถใช้งบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นหรือไม่มีอำนาจในการจัดการต่างๆ เกี่ยวกับท้องถิ่นได้เป็นสาเหตุสำคัญในการเปลี่ยนแนวทางการเมืองดังกล่าวด้วย

นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยภายในได้แก่คุณสมบัติของผู้สมัครที่เป็นตัวแทนพรรคการเมืองในการลงสมัครเลือกตั้งนักการเมืองระดับท้องถิ่นเพื่อเป็นฐานเสียงพรรคประกอบด้วย ผู้สมัครหรือนักการเมืองมีความรู้ความสามารถพอตัว มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเชื่อมั่นในหลักการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและกลไกกระบวนการบริหารส่วนท้องถิ่นที่ดีพอ ตลอดจนความมีชื่อเสียงของผู้สมัครตลอดจนความมุ่งมั่นในการสร้างบรรทัดฐานที่ดีจากการกระจายอำนาจ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า แม้ว่าการเปลี่ยนแนวทางการเมืองจากระดับชาติสู่การเมืองระดับท้องถิ่น ของนายนิพนธ์ บุญญามณี นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลเมืองต้นสังกัดเนื่องมาจากนโยบายพรรคแต่หลัก แต่สิ่งสำคัญคือ คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ชื่อเสียงเกียรติยศ ตลอดจนความมุ่งมั่นในการทำงานเป็นสาเหตุสนับสนุนการเปลี่ยนแนวทางการเมืองด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของฉกาจ พรหมดีสาร (2553) ที่พบว่า ปัจจัยภายใน ซึ่งประกอบด้วย ภูมิหลังและคุณสมบัติ ของผู้สมัครมีผลต่อการประสบความสำเร็จในการก้าวเข้าสู่ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสอดคล้องกับการศึกษาของไพรัตน์ ถูกต้อง (2552) ที่พบว่า เหตุผล ในการตัดสินใจเข้าสู่การเมืองท้องถิ่นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช คือต้องการทำงานเพื่อส่วนรวม และต้องการแสวงหาชื่อเสียง เกียรติยศ

ปัญหาอุปสรรคของนายนิพนธ์ บุญญามณี กับการเข้าสู่ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาให้ความสำคัญกับระบบพรรคการเมืองมากกว่าที่จะมองฐานของประชาชนซึ่งผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งส่วนหนึ่งชอบคนแต่ไม่ชอบพรรค ส่วนหนึ่งชอบพรรคแต่ไม่ชอบคน ในการสมัครเข้ารับการเลือกตั้งครั้งต่อไปหากไม่ปรับวิธีการคือการยึดประชาชนในพื้นที่การเข้าใจเข้าถึงประชาชนอาจส่งผลต่อการเลือกตั้งก็ได้ นอกจากนี้ยังรวมถึงความขัดแย้งเรื่องการลงสมัครในนามพรรคความเหมาะสมของคนที่จะลงสมัครในนามพรรค สอดคล้องกับผลการศึกษาของ(จุฑามาศ โฮมภิรมย์, 2555)ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าสู่อำนาจทางการเมืองได้แก่ ต้องสร้างฐานการเมืองในเชิงระบบอุปถัมภ์กับประชาชนมาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน มีคุณธรรมจริยธรรมในตนเอง และมีคุณสมบัติของความเป็นภาวะผู้นำที่ดี เมื่อได้เข้ารับเลือกตั้งในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีแล้ว จะต้องดำเนินงานตามนโยบายที่รณรงค์หาเสียงไว้

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่ง คือ ระดับนโยบายและท้องถิ่น

1. ภาครัฐต้องเตรียมความพร้อมในการเลือกตั้งทุกระดับและกำหนดอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันการทุจริตตลอดจนอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในการเตรียมการเลือกตั้งให้พร้อมรวมทั้งต้องมีการกำหนดกลไกในการตรวจสอบและควบคุมการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมเป็นองค์กรกลางที่มีความชำนาญ สามารถตรวจสอบและควบคุมการเลือกตั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ บริสุทธิ์ยุติธรรมภาครัฐต้องสร้าง ความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยต้องยกระดับคุณภาพ ชีวิตเพื่อให้ประชาชนมีความพร้อมและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อให้ ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการประชาสัมพันธ์ภาครัฐต้องสร้างภาพพจน์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นให้มากขึ้น

2. ผู้สมัครรับเลือกตั้งทีมงานสนับสนุนในการหาเสียงและผู้มีสิทธิออกเสียง เลือกตั้งจึงควรมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการรณรงค์หาเสียงและรวบรวมคะแนนเสียงให้เกิด ความสอดคล้องต้องกันกับความต้องการของผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือประชาชนดังกล่าว ตัวอย่างเช่น ผลการวิจัยที่พบว่าทีมงานสนับสนุนในการหาเสียงเลือกตั้งไม่มีพฤติกรรมการบังคับขู่เข็ญหรือใช้ อิทธิพลด้วยเหตุผลเพราะประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีความรู้และความเข้าใจแล้วว่าการเลือกตั้งใน ระดับท้องถิ่นซึ่งมีความใกล้ชิดและส่งผลต่อชุมชนนั้นมีความสำคัญมากขึ้นให้เห็นถึงการมีส่วนร่วม ทางการเมืองโดยผ่านกระบวนการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรมเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนและ ท้องถิ่นโดยตรงโดย ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคการเมืองกลุ่มการเมืองที่สนับสนุนควรให้ความสำคัญกับนโยบายที่ที่แก้ไขปัญหาประชาชนแท้จริงสามารถนำนโยบายที่นำเสนอมาปฏิบัติได้ให้เกียรติประชาชนไม่ยึดติดหรือผูกติดกับพรรคการเมืองหรือนโยบายของพรรคการเมืองที่สังกัดมากเกินไปเมื่อนักการเมืองเห็นคุณค่าของประชาชนท่านจะได้รับการไว้วางใจจากประชาชนให้มาทำหน้าที่ต่อไป

3. ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่าการเข้าสู่อำนาจทางการเมืองในปัจจุบันมีการแข่งขันกันสูงมาก ทั้งเป็นการแข่งขันในทางบวกเชิงสร้างสรรค์ และการแข่งขันในทางลบ ปัจจุบันประชาชนได้รับการศึกษามากขึ้นเห็นความสำคัญและให้ความสนใจในเรื่องของการเมืองทุกระดับ อีกทั้งความเจริญก้าวหน้าในเทคโนโลยีซึ่งประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่ายและรวดเร็วผู้ที่เข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองจะต้องเป็นผู้มีผลงานที่ดีและพื้นฐานทางสังคมเป็นที่ยอมรับได้

ส่วนที่สอง คือ ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไปมี 2 ประการ ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาศึกษาบทบาทของพรรคการเมืองกับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นในเชิงลึก

2. ศึกษาพฤติกรรมของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ส่วนท้องถิ่นเพื่อนำผลการศึกษาไปปรับใช้ในการส่งเสริมและพัฒนามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ไพรัตน์ ถูกต้อง. (2552). การตัดสินใจเข้าสู่การเมืองท้องถิ่น ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช . ขอนแก่น: รายงานการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จุฑามาศ โสมภิมย์. (2555). การเข้าสู่อำนาจทางการเมืองในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีของนายชาญ พวงเพ็ชร์. นนทบุรี: วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ฉกาจ พรหมดีสาร. (2553). ปัจจัยความสำเร็จในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาของนายแพทย์สำโรง แหยมกระโทก กรณีศึกษาการเลือกตั้ง 10 กุมภาพันธ์ 2551. นนทบุรี: วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ฐิติราช หนองหารพิทักษ์. (2535). *การพัฒนาประชาธิปไตยของไทย*. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปธาน สุวรรณมงคล. (2547). *การปกครองท้องถิ่นไทย ในบริบทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ปธาน สุวรรณมงคล. (2554). *การเมืองท้องถิ่น การเมืองของใคร โดยใคร เพื่อใคร*. นนทบุรี: จตุพรดีไซน์.

วิเชียร วิทยาอุดม. (2547). *พฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพมหานคร: อีระฟิล์มและไซเทคจำกัด.

วุฒิสาร ตันไชย. (13 กรกฎาคม 2558). "การกระจายภารกิจหน้าที่ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคใหม่". เข้าถึงได้จาก <http://www.local.moi.go.th/webst/botfam1.htm>

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2541). *การสื่อสารกับการเมือง*. กรุงเทพมหานคร: ประสทิธิภัณฑ์แอนด์พริ้นติ้ง.

